

Ög 155. »Syltenstenen», Bjällbrunna ägor, Styrestads sn.

Pl. 81, 82.

Litteratur: O. Montelius, Svenska runstenar om färder österut (i: Fornvännen 1914), s. 111; Anton Ridderstad, Östergötlands historia I (1914), s. 87; O. von Friesen, Runorna, i Nordisk kultur VI (1933), s. 185 f (med avbildning av stenen); A. Nordén, Artikel i Norrköpings Tidningar ²⁰/s 1938; S. B. F. Jansson, Granskningsprotokoll 1946 (Runverket).

Äldre avbildningar: E. Brate, Foton 1891 (ATA); A. Nordén, Foton 1938, dnr 2780/38 (ATA).

Man frågar sig, till vilken företeelse i terrängen den ståtliga Ingvarstenen från Trumslagartorpet ursprungligen varit knuten: var det en väg, en bro eller kanske något annat? Runstenens ursprungliga plats fick jag ännu år 1938 mig anvisad av en gammal man, som sett den på denna dess plats, innan den år 1896 av ägaren till Bjällbrunna gård uppflyttades på den nuvarande platsen på bergbacken vid Trumslagartorpet. Platsen beskrives av Brate — min sagesman anvisning stämde med de av Brate lämnade uppgifterna: östra gränsen av åkerfältet nedanför bergbacken med torpet, öster om Bjällbrunnavägen. Detta stämmer även med Peringskölds uppgift: »en hage wid Syltan».

Detta är emellertid i våra dagar c:a 300 m. från allmänna landsvägen Norrköping – Dagsberg, och sin nuvarande sträckning har denna landsväg redan på de Rogiers Östanstångskarta 1653. Läget av Fröberga och Vibberstads byar, bägge ett stycke söder om landsvägen, kan dock möjligen tydas i den riktningen, att vägen äldst haft ett sydligare förlopp än nu, något som göres sannolikt även av den omständigheten, att vägen nu går på Syltans jämna bottenplan, som är beläget mellan 4- och 5-meterskurvorna och därför får antagas äldst ha varit så sumpigt, att den första väganläggningen väl har dragits fram i Syltans kant invid begränsningsbergen i söder.

Det är just i övergångslinjen mellan Syltan och den svagt uppstigande marken i söder, som runstenen en gång stått rest, på en höjd över havet av c:a 5–6 meter, alltså på ungefär samma nivå som de tre stenarna Ög 46–48 vid Vilhelmsbergbäckens bro Stenbro strax norr om Norrköping. Liksom dessa stått resta vid Bråslättens stora allfarväg, har Syltenstenen uppenbarligen blivit rest invid Vikbolandets dåtida huvudväg.

Inskrift:⁴²

× purfrip × risti × eftir × askut × auk × kauta : sunu × sina × stin × þasi × han × kuti × etapis × i × ikuars
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
 × hilfniki ×
 70

»Torfrid reste efter Åsgöt och Göta, sina söner, denna sten. Göte omkom i Ingvars här.»

Till läsningen:^{43, 44} Det sk, som ovan upptages efter 30 **a**, är möjligen blott naturliga gropar (B 857 har här ett kryss, Brate har intet sk).

Plansch 81a. Ög 155. »Syltenstenen», Bjällbrunna ägor, Styrestads sn. Foto 1938 Nordén.

⁴² Jansson skriver i PM 1947: R[uninskr.] och ö[vers]. bort.

⁴³ Jansson ger i sitt granskningsprotokoll 1946 följande kommentarer till Nordéns dåvarande manus: I 13 **e** finnes något över mitten en grund, rund fördjupning, som förefaller att vara huggen. Efter Wesséns anmärkning tydligen efteråt inlagd på Pl. 23 [senare Pl. 82] varvid den har placerats ett stycke för lågt. Efter 30 **a** finnas inga säkra spår av sk. De tre fördjupningar som imålats av Nordén äro med all sannolikhet naturliga. Sådana fördjupningar finnas flerstädes i ristningsytan.

⁴⁴ Jansson skriver i PM 1947: Rättelser införda.

Plansch 82a. Ög 155. »Syltenstenen», Bjällbrunna ägor, Styrestads sn. Foto 1941 Nordén. [Jansson skriver 1947: Retusch endast fem runor.]

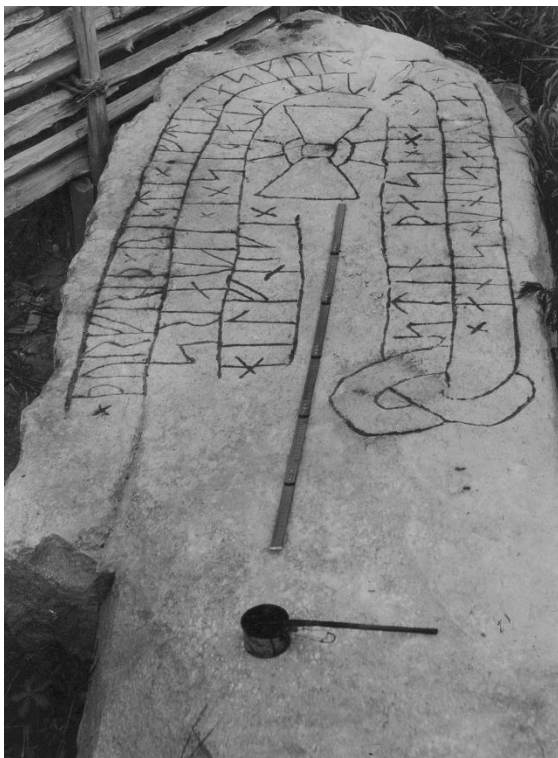

Fig. 157. Ög 155. »Syltenstenen», Bjällbrunna ägor, Styrestads sn. Runstenen på sin tidigare plats. Foto E. Brate 1891 (ATA).

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med reservationer. Utgåvan är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter är du välkommen att meddela dessa till utgivaren på nedanstående e-postadress.

Utgivare: Jan Owe

Kontakt: runor@gamlebo.se

Senast ändrad 2020-05-30